Enderrock | Redacció | Actualitzat el 27/07/2020 a les 18:00

De quan ens calien cançons (i no les teníem)

Lluís Serrahima va anticipar en un article tot el que passaria amb la Nova Cançó

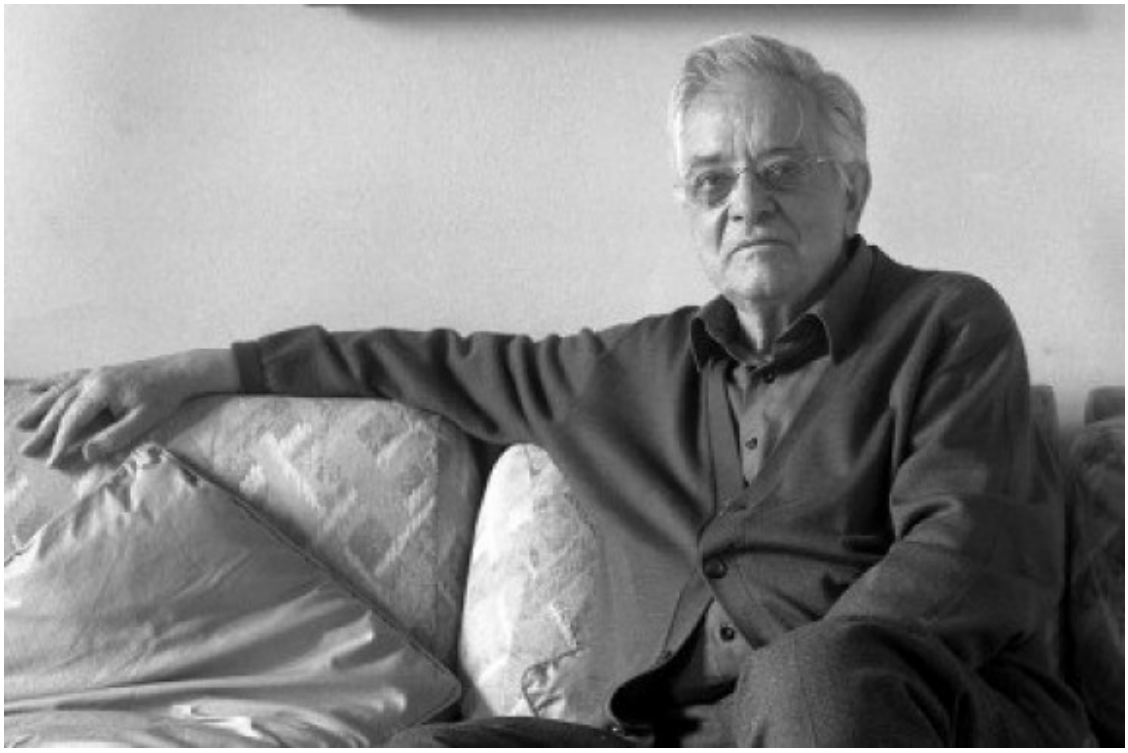

Ens calen
cançons d'ara
Lluís Serrahima
GERMINABIT

Portada de la revista 'Germinabit' i article de Lluís Serrahima

La transcendència de Lluís Serrahima en el món de la cançó va molt més enllà del cèlebre "Què volen aquesta gent?", sens dubte el seu poema més emblemàtic. Uns quants anys abans, Serrahima havia escrit un article a la revista *Germinabit* que el temps va convertir en manifest fundacional de la Nova Cançó.

En aquells anys, Serrahima treballava d'advocat al costat de Josep Benet. Benet, al costat de Ramon Bastardes i Max Cahner, estava també al capdavant de *Germinabit*, una revista en català de la Unió Escolania de Montserrat, que s'havia fundat el maig del 1949. El '59 seria un any important per a la revista ja que es va fusionar amb una altra publicació montserratina, Serra d'Or. La revista resultant va mantenir la capçalera *Serra d'Or,* però va incorporar l'equip de redacció de *Germinabit*.

Abans que això passés però, Serrahima va escriure l'article *Ens calen cançons d'ara* al número 58 de la revista, publicat el gener de 1959. Sembla ser que Benet li va suggerir el tema de l'article. L'autor no ho va negar mai però els darrers anys afirmava no recordar la conversa i, en canvi, tenir molt present el moment de l'escriptura.

Lluís Serrahima Foto: Juan Miguel Morales

Sigui com sigui, l'article volia servir d'estímul a la joventut per tal que compongués cançons del moment, amb la qual s'hi poguessin sentir identificats, i s'emmirallava en el que passava a l'Estat francès, on "de qualsevol tema sorgeix una cançó".

La publicació de l'article no va tenir conseqüències immediates però va resultar premonitori mirat només a deu anys vista. En aquest temps, es van crear Edigsa i Concèntric, altres companyies van començar a gravar en català, es va internacionalitzar la Cançó amb èxits sonats com "Se'n va anar", va irrompre una nova generació de cantants d'arreu dels Països Catalans nascuts després de la guerra -**Pi de la Serra**, **Raimon**, **Núria Feliu**, **Motta**, **Bonet**, **Llach**, **Subirachs**, **Els 4 Gats**, **Els 3 Tambors**, **Els Xerracs**, **Els Dracs**, **Maria Cinta**?- i per si fos poc, havia servit d'exemple i estímul per a la creació d'altres noves cançons en diferents indrets: Castella, País Basc, Galícia, Occitània, Cuba?

Ni uns (els de les companyies) ni altres (els músics i cantants) havien llegit l'article de Serrahima i per tant no van seguir cap consigna. El mèrit de l'article és haver sabut copsar una situació que ja estava latent i haver-la expressat abans que ningú. En conseqüència, la mort de Serrahima ha commocionat el món polític i cultural català, que han expressat el seu condol amb diferents intervencions a twitter. Us en presentem algunes de les més destacades.

En la mort de Lluís Serrahima.
Estimat Lluís, aquesta foto ens la va fer el Juan Miguel Morales a l'Ovella Negra el dia que celebràvem els meus 50 anys d'escenaris.En aquest mateix lloc, 50 anys enrera, vaig entrar a formar part del grup Els Setge Jutges,del qual eres cofundador pic.twitter.com/L87EOjPHqq

? Maria del Mar Bonet (@mmarbonet) July 26, 2020

En Lluís Serrahima va ser un gran referent del q s'anomena la nova cançó. Conversa d'or, generós, la seva partida m'entristeix profundament. M'acollia sovint a casa seva quan era un setze jutge despistat. Una abraçada molt forta pels seus familiars i especial per en Maurici. QPD

? Lluís Llach (@lluis_llach) July 26, 2020

Ha faltat en Lluís Serrahima, autor del text fundacional de la Nova cançó i de la lletra del "Què volen aquesta gent", entre moltíssimes altres coses.

DEPhttps://t.co/l5TbEY9iNS

? Borja Penalba (@BPenalba) July 26, 2020

Ha mort Lluís Serrahima, el fundador ideològic i conceptual del moviment de la Nova Cançó. Descansa en pau, amic ????

? Cesk Freixas (@ceskfreixas) July 26, 2020

Ha faltat Lluís Serrahima, un dels Setze Jutges, autor de la lletra de "Què volen aquesta gent?" i impulsor de la Nova Cançó: va signar un article el 1959 titulat "Ens calen cançons d'ara", un manifest generacional que no ha perdut vigència. Encara ens cançons d'ara, company.
DEP pic.twitter.com/kRp1vrHrjA

? Pau Alabajos (@PauAlabajos) July 27, 2020

S'ha mort Lluís Serrahima, autor de la popular cançó "Què volen aquesta gent?" i un dels fundadors del moviment de la Nova Cançó. Una gran persona. El meu condol als seus familiars i amics https://t.co/WUkZM8N3aE

? Quim Torra i Pla (@QuimTorraiPla) July 26, 2020

Una abraçada i el meu condol a la família d'en Lluís Serrahima i a tots els seus amics. Des de l'agraïment per la seva contribució a la cultura catalana. Descansi en pau. https://t.co/aWlfsvcKgh

? Carles Puigdemont (@KRLS) July 27, 2020

En la mort de Lluís Serrahima expressem el nostre condol a la família i amics. Un dels fundadors de la Nova Cançó, va ser cap del servei de música del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, als anys 80. El seu llegat musical i poètic perviurà. @cultura_cat

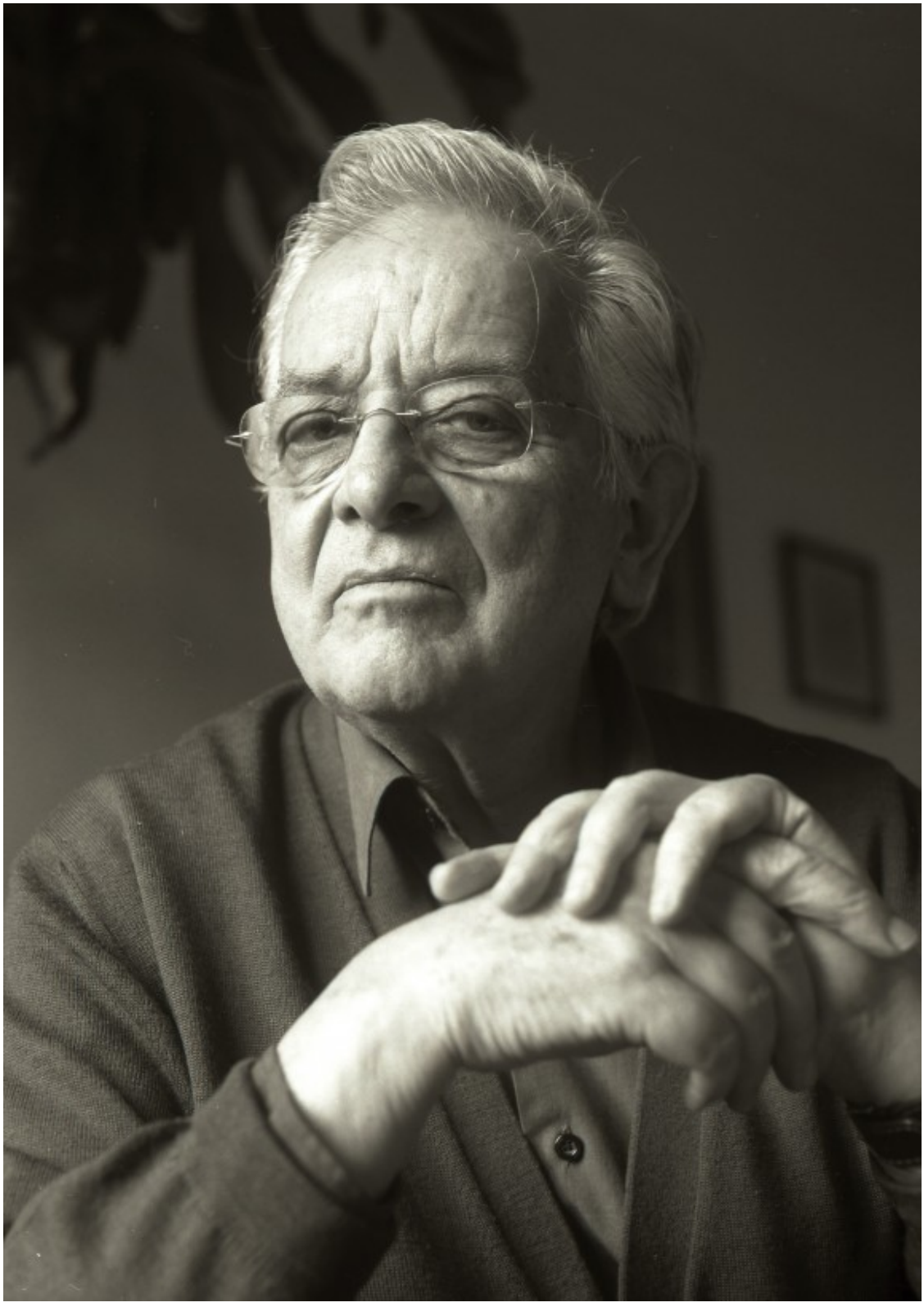
? MariàngelaVilallonga (@MVilallonga) July 26, 2020

Mor Lluís Serrahima, un dels pares de la Nova Cançó. En pau descansi

Fa uns dies parlàvem del patrimoni musical de la nova cançó...

httpss://www.naciodigital.cat/noticia/206441/mor/lluis/serrahima/dels/pares/nova/canco#.Xx3VZf5wS5U.twitter

? Lluís Puig i Gordi (@LluisPuigGordi) July 26, 2020

Lluís Serrahima Foto: Juan Miguel Morales

Reproduïm a continuació l'article *Ens calen cançons d'ara*, manifest fundacional de la Nova Cançó.

Ens calen cançons d'ara
Hem de cantar cançons, però nostres i fetes ara. Ens calen cançons que tinguin una actualitat per a nosaltres. Tothom n' ha cantades fins ara de les que podem anomenar de sempre, i d'aquestes, potser només les més conegudes; tanmateix n'hem deixades de banda de magnífiques que corren el perill d'ésser oblidades, i potser per culpa d'una excessiva intromissió de cançons estrangeres. És molt lloable, i àdhuc necessària aquesta intromissió des d'altres terres, però això no ha de privar mai que se segueixin cantant les nostres, siguin tristes o alegres, siguin com siguin: pel fer d'ésser nostres tenim l'obligació de no oblidar--les. Ara bé, és greu que no se'n facin de noves, jo almenys no n'he sentides. Podem atribuir-ho a les circumstàncies, però de cançons se'n poden fer de moltes menes i maneres; a més, aquestes circumstàncies no poden per elles mateixes privar un poble de les seves cançons. És precisament en moments difícils que han nascut gran nombre de cançons, de les més boniques, aquelles que els pobles han transformat en una mena d'oració col·lectiva.

Es tracta, doncs, que surtin cançons d'aquest moment nostre. Les darreres generacions bé ho van fer. Rodoreda, Nicolau, Morera, Vives,? que aleshores eren joves. Van fer cançons que tots seguim cantant.

Què fan els músics que ara són joves? Les generacions futures podrien dir de nosaltres que van ésser una generació que no sabé fer-se les seves pròpies cançons; en realitat podrien dir que amb prou feines vam cantar.

Fixem-nos a França, què passa: de qualsevol tema, de qualsevol fet, important o no -això és igual- sorgeix una cançó; i quines cançons!

Estem massa intel·lectualitzats? Tindrem por de cantar-les si en fem? Ben bé no ho sabem, però alguna cosa passa.

A les places dels pobles es ballen sardanes; se'n ballen moltes de compositors nous. Hi ha poetes i bé en surten de nous! També tenim músics. Què passa? Anem cadascú pel seu cantó, o badem simplement.

Us imagineu si com a França tinguéssim aquesta mena de trobadors com són els *chansonniers*, que anessin pels pobles i per tot el país cantant cançons nostres? Les cançons franceses, italianes, mexicanes i moltes d'altres, bé són escoltades per tothom! Però no vull ésser massa optimista. Potser amb el temps ho aconseguirem. De moment, per què no intentem de fer les nostres pròpies cançons i cantar-les?

Lluís Serrahima